

det ærede Medlem fandt det latterligt, at den Vedkommende vilde bringe dette Offer. Den Bemærkning, at han byggede Kirken op for Betaling, forekom mig ganske vist i høi Grad blottet for Grund, men den vilde dog ikke have foranlediget mig til min Bemærkning. En saadan Fiktion fra det ærede Medlems Side, at Tietgen skulde have vundet 500,000 Kr., som man paa- staar, at Statskassen er gaaet tabt af, — skjøndt jeg har bevist, at der ikke kan være Tale om, at Staten lider Tab, — er en saa topmaalt Urime- lighed, at jeg ikke tror, jeg behøver at gaa ind derpaa. Men hvad der foranledigede mig til at sige, at det ærede Medlem fandt det latterligt, var den Latter, det ærede Medlem opsflog, da jeg fremstillede det som et Offer fra Tietgens Side, som Noget, han kunde knytte sit Navn til, at han fuldførte denne Kirke. Da jeg fremstillede det som et uegennyttigt og høimodigt Tilbud fra hans Side, knyttede det ærede Medlem dertil en Latter, som jeg udlagde saaledes, at han fandt det ridikult, at Tietgen vilde gjøre noget Saa- dant. Har jeg taget feil beder jeg om Und- skyldning.

Tauber: Det ærede Medlem for Kjøben- havns 1ste Valgkreds (Nimstød) har i Begyn- delsen af sit Foredrag gjort nogle Bemærkninger lige over for det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Suel), som er Medlem af Udvalget. Sidstnævnte ærede Medlem er paa Grund af uopsættelige Forhindringer ikke i Stand til at være tilstede her i dette Møde, og har bedet mig om, at jeg i det Tilfælde, saadanne Bemærkninger maatte fremkomme, som dem, der kom fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds, vilde sige for ham, at han tilbøds ad anden Vei end det øvrige Flertal er kommen til samme Resultat som dette. Han er enig med det øvrige Flertal i Resultatet, men paa den anden Side deler det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds heller ikke ganske de Be- tragtinger, som den ærede Ordfører for Udval- get har fremsat paa sine egne og hans Begne.

Fernausen: Jeg skal begynde med den Indrømmelse, at det ikke har været saare let for mig at komme til Klarhed over min Stemme- givning med Hensyn til Indstillingen under Nr. 2, som her ligger for til Afstemning, og i ethvert Tilfælde vil jeg sige, at det, naar jeg stemmer for Indstillingen, at Ministerens Fremgangsmaade ved Afhændelsen af Frederiks Kirkeplads misbilliges, ikke er af de Grunde, som det ærede Udvalgs Flertal har anført i den skrevne Betænkning; thi det forekommer mig, at det Æneste, som der er fremhævet, kun er det, at Salget har paaført Staten et Pengetab. Det eneste Motiv, som det forekommer mig, at det ærede Flertal vil erkende, at der maatte være for en Minister til Afhæn-

delssen, er, at der kan komme de flest mulige rede Penge ind i Statens Kasse. For mig staar det nu noget anderledes. Det som er sket, er, at man har afhændet Kirkepladsen med den derpaa staaende ufuldbendte Bygning, som man kalder en Ruin — jeg veed nu ikke, hvorfor man gjør det, men det er nu engang vedtaget, at man kalder den en Ruin. — Det er en ufuldendt Bygning fra Fortiden, som staar endnu i sin fulde Kraft med Undtagelse maaske af nogle enkelte af de øverste Lag af Bygningsmaterialet, som skulde være noget skjærvede af Tiden, og ventet paa sin Fuldbendelse. Hver eneste Gang, der har været Tale om her i dette Thing at bortselge denne Bygning uden Videre til Nedrivelse og at an- vende den til hvilket som helst for at faae den størst mulige Pengesum ind for den, har det altid gjort mig meget ondt, og jeg har været glad ved, hver Gang det har viist sig, at det ikke har været muligt at faae denne Tanke, som det er indrømmet er kommen frem her i dette Thing og navnlig kom frem i 1862, realiseret. Jeg var den Gang meget glad ved det Udtryk, hvormed den da værende høitærede Indenrigsminister sluttede et af sine Foredrag: „Vil man ikke bevilge mig denne Sum — en Sum, som han havde forlangt til Bedligeholdelse, Afspudsning osv., — skal jeg, i det Mindste saa længe jeg sidder paa denne Plads, skaffe Bygningen Fred for at blive ned- brudt.“ Jeg er meget glad ved, at det er kommet dertil, at Kirkebygningen kan blive fuldført; mine Grunde dertil er jeg overbevist om, at jeg staar temmelig ene med. Jeg skal imidlertid alligevel ikke holde dem tilbage, og jeg er fuldstændig rede til at møde, om det saa skal være, Haanlatter fra hvem som helst, baade her indenfor og udenfor. Det er nu mange Aar siden, at der første Gang faldt mig et Skrift i Hænde af gamle Grundtvig; det hedder „Roskilde Saga“, og deri har han skrevet om denne Bygning, idet han fortæller Hi- storien om, hvorledes Grundstenen blev nedlagt paa en Fest, som blev holdt til Minde om den olden- borgske Stammes Thronbestigelse i Danmark, og saa siger han: Der udtalte Biskop Hørsleb de bibelske Ord over Grundstenen: „Denne Sten skal vorde et Guds Hus“, og han sluttede med at nedbede vor Herres Naade og Betsignelse over dem, som i sin Tid, naar Bygningen var fuldført, skulde bygge indenfor dens Mure paa Apostlenes og Bibelens Grundvold, den Grundvold, som lagt er, nemlig Jesus Kristus. „Det kan ikke feile“, tilføjer Grundtvig, „at hvor der er talt saadanne Ord af en Herrens Tjener over Grundstenen, maa den Dag komme. da Al- teret skal reise sig derover, men“, siger han, „det sker ikke, inden den Dag kommer, da Guds Hus, bygget i andelig Forstand, har høinet sig iblandt os, og dets sunkne Mure have høvet sig igjen iblandt os“; men han nærer det Naab, at som Grundstenen er nedlagt Dagen før Allhelgens- dag, vil ogsaa den Dag komme, da Kirkebygning-